

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in r. p. se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijski list "Edinost". — Tisk tiskarne "Edinost", vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave: 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke "Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšerati oddelček "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". — Plata lu toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštoupravnični račun št. 841.652.

Včeraj so se nadaljevali srčiti boji na planoti pri Doberdobi. - Italijani povsod odbiti.

Pri Volčah in na Krnu sovražni napadi odbiti. - Naše čete ob Zloti Lipi. - Na Poljskem naše čete stalno napredujejo.

Uspešen nemški napad v Svečeniškem gozdu. - Odbiti napadi pri Ypernu in Souchezu. - Uspehi nemških letalcev

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se objavlja: 5. julija 1915 opoldne.

Boji ob porobku planote pri Doberdobi so se včeraj nadaljevali z enako srčnostjo. Zvečer je bil napad dveh italijanskih divizij na frontni oddelek južno Polazza odbit. Dalje severno se boj se nadaljuje.

Tudi pri Volčah in v Krnskem ozemlju je izvršil sovražnik zopet brezuspešne napade.

Na koroškem in tirolskem mejnem ozemlju so se vršili le topovski boji.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Napad našega brodovja na laško obal.

Izvirni dopis.

25. junija 1915.
Skoro neslišno smo drveli iz naše domovine, puščajoč za seboj dolge, peneče brazde, ki so se v mesečnih blesteh, po širnem Jadranskem morju. Neka tajinska tišina je vladala vse noč, in pri kotlih zašumelo. Vedno in vedno so se neka vrata odpirala in zapirala. Plamen je hladnokrvnim kurjačem pekel v obraz. Bojna zastava na zadnjem ladijnem jamboru, široka in dolga, je plapolala in šumela, pripovedujoč nekaj vetrovom, nimno kojih je bežala z neposipno naglico.

Ladja je drvela dalje in dalje, nekam proti jugozahodu. Črne pošasti so se križale in drvele v našo smer. Z začudenjem sem opazoval s krova ta črna telesa, ki so se venomer prikazovala in izginjala v temno noč, kot bi se vdira v globočino morja. Bili so to naši torpedni rušilci, ki so nas spremljali in donali vesti.

V bateriji in na krovu je postajalo nekam vse bolj živahno in vselejše. Nebo je postajalo rmenozlato, pozneje rdeče. Dano se je. Pred seboj smo že mogli razločevati na obzorju suho zemljo — laško obal, in ob straneh torpedne rušilce. Stroji so pričeli z dvojno silo delovati in vijaki so delali cele gore belih pen, ki so se dvigale za zadnjim delom ladje. S poveljnškega mostiča sem začel glas poveljnikov: "Popolnoma na desno —". Tam v dalji sem pa že razločeval posamezna poslopja in tudi most z mogočnimi stebri čez reko "Metauro".

Pozvonilo je, nekaj završalo in zadonelo je kratko povelje. Ladja se je stresla, nagnila in peklenski pok je sledil, njemu pa drug za drugim . . .

Solnce je ravno vstajalo, radovedno, kaj se godi tu ob tistem, prijaznem obrežju. Obsevalo je z zlatimi žarki našo ladjo, zavito od zgoraj v črno meglo dima, od spodaj v bele plasti penečega se morja.

In ravno isto solnce je sijalo na krasno pokrajino nam na levo, in bela jadra ribiških čolnov, ki so zmedeni begali semtertja —. Kako lepo, kako krasno vse, samo da ne bi tako sikalo in bobnelo v ozračju, kakor da bi se nebo udarilo, da ne bi se tam na obrežju dvigali z groznim gromom stebri zemlje ali kamenja v zrak. Kako divna bi bila ta slika, da ni bilo vsega tega.

Odhajali smo nazaj proti našemu obrežju in rdeča-bela-rdeča bojna zastava je plapolala v jutranjem solncu in šepetala

vetrovom o dogodkih, ki jih je doživela in jih še doživlja . . .

Ko smo gajhuje obstreljevali postojanke pri mestu "Pesaru", smo zavozili z nami neke laške jadrenice in naš poveljnik je pomahal proti njej z roko in parkrat zavpil v laškem jeziku: "Cordiali saluti a Salandra!" Ko je videl, da so ga tam razumeli, je zavil zopet proti laškim postojankam in obnovil napad nanje.

Takšni so naši častniki! Mi zaupamo v nje in gremo vedno z velikim navdušenjem, kamorkoli nas vodijo. Svesti smo si pravice in vemo, čemu in s kom se bojujemo. Poznamo svoje dolžnosti kakor tudi svoje sile in zato ne odnehamo, kakor smo obljubili 23. majnika popoldne, dokler ne bomo kaznovali in strmoglavili tega nezvestega zaveznika, grešnika vseh grešnikov, sovražnika vseh sovražnikov! J. M.

Epizoda z italijanskega bojišča.

(Velika junaštva slovenskega poročnika).

"Zeit" objavlja sledeče poročilo svojega vojnega poročevalca na italijanski fronti:

Kdor bi rad vedel, kako se vrše boji ob Soči in kako se bijejo naši ljudje, ta naj razvidi to iz vsebine nekega vojaškega akta, ki jo priobčujemo tu in sicer dobesedno, le brez nekaterih datov in imen, ki bi morda bolj intenzirali sovražnika kakor pa nas, avstrijske čitatelje. Ta akt vsebuje namreč predlog za odklopanje nekega trabrega vojaka, ki je padel junaške smrti na bojišču. Akt se glasi: "Pohvalni predlog za — šarža: poročnik v rezervi — Ime: Božidar Lubec. — Četa: pehotni bataljon št. . . . Službena uvrstitev: poveljnika voja. — Povod: bitka dne 16. in 17. junija na Koti . . ."

"V njemu odkazanem oddelku je bil izvršen absolutno najmočnejši in kakor je pokazal položaj, odločilni napad, kajti sovražnik se je zasedenjem te točke nameraval golastiti cele postojanke. Poročnik Lubec, ki je takoj spoznal položaj, je kljub silni številni premoči tako dolgo odbijal napad, kakor je pač bilo mogoče. — Napadi Italijanov so se vsled energičnih odredov poročnika Lubeca ponovno krvavo izjalovili. Bili so to napadi, glede katerih se zamore mirno reči, da niso operirali samo noži, ampak tudi lopate, za katere so zgrabili njegovi vojaki, potem ko so postrelili že vse patrone. Nastalo je pravcato mesarsko klanje. Pri osmem napadu Italijanov je bil poročnik Lubec ranjen. Štabni narednik Budimir je bil ranih prosil, naj gre na obvozvališče, toda Lubec je energično odklonil vse slične pozive. Odbijal je še naprej hladnokrvno sovražne napade, dokler ga ni zadela smrtonosna krogla.

Pripomba poveljnika kote št. . . . "Pravi slovenski junak, ki se je bojeval za cesarja in domačo grudo do zadnje kaplje krvi! X. Y. major, poveljnik."

Nato slede poročila brigadirja . . . divizionarja in kornega poveljnika. Ta piše: "Priporočam najtopleje, v počestčenje junaškega slovenskega mrtveca! — Čisto spodaj se nahaja potem ime v cel Avstriji poznane, junaškega poveljnika naše armade ob Soči, . . ."

predlagal je armadnemu višjemu poveljstvu, naj podeli mrtvemu slovenskemu junaku zelo visoko odklopanje. Toliko akt . . . Ostanek . . . spoštovanje.

nazaj proti pristavi svojega strica. Komaj pa je napravila par korakov, so jej že opesale mišice in nehotne je morala hoditi počasneje.

Noge so se jej spotikavale ob kamenju, ki je ležalo na poti in se zapletale v grmičevje. Sapa jej je zastajala, pred očmi se jej je začela delati tema, izgubila je zavest in zgrudila se je na tla. Do jutra je obseval polagoma pojemajoči ognjeni svet gorečega golobnjaka njeno nepomično truplo.

Končno jo je občutljivi mraz, ki se navadno pojavlja pred solčnim vzhodom, zopet nekoliko oživil in jo končno popolnoma osvestil.

S težavo se je privlekla do pristave. Prišla je v svojo sobico, kjer se je slekla in vlegla v posteljo, da bi se nekoliko ogrela, kajti bilo jej je, kakor da se jej je kri strdila po žilah in vse truplo izpremenilo v kos ledu. Ta mraz pa je ni izpremenil dolgo. Kmalu ga je nadomestila silna vročina. In potem je prišla mrzlica. Minilo je komaj pet minut, pa jej je že vsa

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se objavlja: 5. julija 1915, opoldne.

V vzhodni Galiciji so dospela zvezne čete armade generala Linsingena po dvotedenskih zmagovitih bojih tekom zasledovanja do Zlote Lipe, kjer je zapadni breg očistil sovražnika.

V oddelku Kamionke-Strumilowe-Krasne se boji proti ruskim zadnjim oddelkom še nadaljujejo.

Pri Krylowu je sovražnik izpraznil zapadni breg in zažgal kraj Krylow.

Na obeh straneh gornjega Wieprza se nadaljujejo boji. Zvezne čete so vrgle sovražnika iz njegovih postojank severno potoka Por in so udrele do Plonke. Zapadno odtod je armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda v večdnevni bojih prebila rusko fronto na obeh straneh Krasnika, vrta Ruse ob velikih izgubah v severni smeri in ujela v teh bojih 29 oficirjev, 8000 mož in zaplenila 6 topov, 6 municijskih vozov in 6 strojnih pušk.

Zapadno Visle je položaj neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Naš prestolonaslednik o sedanjih svetovni vojni.

BERLIN, 4. (Kor.) Iz Newyorka se poroča: Roche, poročevalec ameriških listov v avstrijsko-ogrskem glavnem stanu, objavlja razgovor z našim prestolonaslednikom, nadvojvodo Karlom Francem Jožefom. Nadvojvoda je izjavil: Avstrija ni nikdar želela izzivati sedanje vojne. Prvotni korak proti Srbiji je bil potreben, da se napravi konec agitaciji, ki je oropala državo splošno priljubljenega prestolonaslednika. Naj se postavi Amerika na stališče Avstrije in naj presodi, kako zadoščenje bi sama zahtevala pod podobnimi okoliščinami. Če bi se pustilo monarhijo, da se pogaja sama s Srbijo, bi nikdar ne prišlo do vojne. Avstrija in Nemčija vojne danes obrambno vojno, za katere odvrnitev ste se bojevali dolga leta. Istočasno je prestolonaslednik z veseljem konstatiral, da je pokazala ta vojna popolno edinstvo države, globoko ukoreninjeno lojalnost vseh narodov. One, ki poznajo naše narode, ta lojalnost ni presenetila. Presenetila pa je morda one, ki so računali drugače. Prestolonaslednik je konstatiral končno popolno soglasje in edinstvo med monarhijo in Nemčijo v vseh vojnih vprašanjih. To se bo nadaljevalo, dokler ne bo dosežen naš cilj, trajen in časten mir.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan, 5. julija 1915:

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Jugovzhodno bojišče.

Zvezne čete, ki se nahajajo pod poveljstvom generala Linsingena, so na vsej fronti dospela do Zlote Lipe. Zapadno obrežje je očistilo sovražnika. Armada je izvršila izredne čine. Tekom skoro 17 dnevnih bojev je izsilila kljub močni sovražni postojanki prehod preko Dnepra in je preganjala premagane sovražnika od postojanke do postojanke.

V oddelku Buga je sovražnik danes ponoči izpraznil predmostje Krylowa.

kri iz srca udarila v glavo in Mignonne je začela blesti. Najčudnejše in najgroznejše prikazni so se jej prikazovale. Zdelo se jej je, kakor da jo napol sežgano truplo Petra Nicota oklepa s svojimi rokami in jo vleče s seboj v ogenj. Čutila je, kako se je ogenj počasi obližoval po njeni obleki in jej sežigal meso, a dihati da je morala zrak, poln ognja in isker, ki jej je sežigal pljuča.

Hotela je bežati, toda zadela je ob zatreča železna vrata, in njene že polusežgane noge je niso mogle nositi več. Zgrudila se je na tla. Peter Nicot jo je zopet pograbil s svojimi gorečimi rokami in jej pritisnil svoje ognjene ustnice na usta.

Mignonne je kričala ter se zvijala na svoji postelji. Njena mrzlična blodnja je bila čisto podobna blaznosti. Končno so vendar domači ljudje zaslišali njen krik. Prihiti so v njeno sobico, in dasiravno ni bilo mogoče izvedeti vzroka njene bolezn, so jej vendar podali prvo pomoč. Skoraj istočasno so tudi opazili nesrečo, ki se je zgodila prošle noč. Ker pa

Med Bugom in Vislo so bili Rusi včeraj pri Plonki—Turbinu, severno oddelka Por in na fronti Tarnowka—Krasnik vnovič vrženi.

Vrhovno armadno vodstvo.

Usmrčeni vohuni.

PETROGRAD, 4. (Kor.) Nadaljna preiskava v vohunski aferi žendarmerskega polkovnika Mjasosjedova, ki je bil z usmrčen, je dognala skrivno njegovih tovarišev Borisa Freidberg, Schloime in Arona Salzmanna, ki so bili obsojeni na smrt in usmrčeni.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan, 5. julija 1915:

Zapadno bojišče.

Angleški napad severno Yperna ob cesti, ki vodi v Pilkom, in francoski napad na Souchez sta bila krvavo odbita.

Na obeh straneh Croix des Carmes, na zapadnem porobku Svečeniškega gozda, so izvršile naše čete večerjaskok na sovražno postojanko v širini okoli 1500 m in so prodrle po labirintu jarkov 400 m globoko. Po težkih izgubah so morali obupno brančci se Francozi izprazniti jarek za jarkom. Ujeli smo pri tem okoli tisoč neranjenih mož, med njimi bataljonski štab, in zaplenili dva poljska topova, 4 strojne puške, 3 lahke in 4 težke metelce min.

Istotako se je posrečilo istočasno izvršiti napad na francosko postojanko pri Haut de Rieup, južno Norroy ob Mozeli, ki je bila s posadko in vžigalnimi bojnim materialom pograna v zrak in nato zopet nomenoma izpraznjena.

Naši letalci so vnovič dokazali v zračnem boju premoč. Severno in zapadno Manonvillerja ste bili 1. in 2. julija po eno francosko letalo prisiljeni, da ste pristali. Z uspehom je odbil včeraj in predvčerajšnjim nemški letalec napad treh nasprotnikov.

Bombe, ki so bile vržene pri včeraj omenjenem zračnem napadu na Brügge, so padle v bližino dragocenih umetniških spomenikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Izjalovljen napad angleških letal na nemško obrežje.

BERLIN, 5. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Dne 4. julija zjutraj so poizkušali Angleži letalski napad na naša obrežja v Nemškem zalivu Severnega morja. Poizkus se je izjalovil. Naši zrakoplovi so prihajajoče angleške sile, močne več letalskih motornih ladij in spremljane od križark in rušilcev torpedov, ob dnevnem svitu na višini otoka Terschelling ustavile in prisilile k umaknitvi. Angleško povodno letalo, ki se mu je posrečilo, dvigniti se v zrak, je bilo zasledovano po naših letalih in je ubežalo le tako, da je letelo čez nizozemsko ozemlje.

Namestnik šefa admiralnega štaba: pl. Behncke.

Atentat na Morgana.

PARIZ, 4. (Kor.) "Matin" poroča iz Newyorka: Krogla, ki je zadela Morgana, je vdira v spodnji del zadela. Rana je težka, pa ne smrtonosna. Napadalec je izjavil, da je bil pooblaščen od boga, da usmrti Morgana.

strahoviti ogenj ni pustil niti najmanjšega sledu o truplu Petra Nicota, ni nihče mogel pomisliti, da bi bil mogel izgubiti svoje življenje v zgorelem starem golobnjaku. Seveda se niso čudili malo, da je izginil tako naenkrat, toda vse do danes še živ človek ni izvedel, kaka usoda je zadela Petra Nicota.

Pravici na ljubo pa moramo tudi pripomniti, da nihče ni žaloval hudobnega in nevarnega pokvečenca in ga tudi nihče pogrešal.

Mignonmina bolezen je bila zelo težka in nad en mesec je visela med življenjem in smrtjo. Končno pa ste vendar zmagali njena krepka konstitucija in njena mladost, in potem se jej je zboljševalo vedno hitreje, tako da je v kratkem okrevala popolnoma.

Sedaj so se osredotočevale vse njene misli na eno željo, da bi namreč izvedela, ali je bil Karel de Saint André na pristavi, ali če je po kakem drugem človeku dal vprašati po njenem zdravju. Toda Karel ni niti prišel sam, niti ni poslal nikogar.

Turško bojišče.

Boj za Bardanele in na kavkaški fronti.

CARIGRAD, 5. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča:

Na kavkaški fronti so približno trije sovražni konjeniški polki ob meji skušali ogroziti naše desno krilo, a so se morali vsled nastopa naše konjenice umakniti proti oni smeri, iz katere so prišli.

Na dardanelski fronti se je vršil v oddelku Ari Burna s presledki infanterijski in artiljerijski dvoboj. Sovražnik, ki se je nadalje poslužuje projektilov, ki razširjajo smrdeče pline, je izstreljeval dne 2. julija šrapnele, ki so spuščali po eksploziji zelene pline.

V južnem oddelku Seddi Bagra so dosegle naše čete proti sovražnemu levemu krilu dobre uspehe. Udri sli smo z bajonetnim napadom v posamezne dele sovražne postojanke.

Naše obrežne baterije so bombardirale dne 3. julija artiljerijo, peloto in letalne hangarje sovražnika pri Seddi Bagra.

Na ostalih frontah se ni zgodilo ničesar pomembnega.

CARIGRAD, 4. (Kor.) Po zasebnih poročilih je bilo izvršeno novo bombardiranje čuvahne in tovarne v Ilidze v zalivu Edrenitu. Dve angleški vojni ladji ste brezuspešno izstrelili okoli 150 projektilov. Zaznamovati ni nobene človeške žrtve.

Prodiranje Črnogorcev in Srbov v Albaniji.

RIM, 3. (Kor.) "Giornale d'Italia" poroča iz Skadra: Izvzemi 50 med tem ukročenih upornikov, je izvedel general Vukotić razoroženje vsega skadrskega prebivalstva. Izročenihi je bilo okoli 20 tisoč pušk. Avstrijski in ogrski podaniki so bili pozvani, da naj se vpišejo v posebne registre črnogorske policije. Na brzojavnem uradu je bil avstrijski grb zamenjan s črnogorskim. Srbi so pričeli zopet nadaljevati s prodiranjem v smeri pri Lješ, kjer se nahajajo Črnogorci. Zdi se, da namerava zasedi Srbija srednjo Albanijo od reke Skumbi do Matra.

Preko Krf se poroča: "Corriere d'Italia" poroča: Hadži Kiamil je bil s 3000 Albanci v velikini izgubami, povzročenihi potom srbske artiljerije, premagan. Tudi Mossa efendi je bil s tisoč Albanci pri poizkusu, da bi osvobodil Tirano, potolčen od Srbov. Šjak, Kavala in Kroja so ponudili Essad paši podvržnost in razoroženje. Vendar pa je mnogo albanskih voditeljev pobegnilo čez grško mejo. Essad paša zahteva od grške vlade njih izročitev.

Drugo vojno posojilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Celokupna svota subskripcij na drugo avstrijsko vojno posojilo, ki se je danes zaključilo, znaša po dosedanjih poročilih podpisovalnic okrog 2630 milijonov kron.

Gospodarski položaj Italije.

I.

Strast je slaba svetovalka — kali vid. Tudi Italijo je ostlepla strastna pohlepnost po "dezelah". Ta strast jo je poglala v vojno proti Avstro — Ogrski, ki jej je bila 33 let sem najnesebnejša prijateljica, vojni proti nam, ki smo bili stalni in dobri odjemalci nje deželnih produktov in re-

To je bridko bolelo Mignonno, kar je tudi zadrževalo njeno okrevanje. Vendar pa je vzdrževalo pogum njeno vroče hrepenenje, da bi izvedela, česa sme upati.

Čakala je še nekaj dni in je šla potem, ne da bi komu povedala kaj o tem, v vas Saint André.

Uboga deklica je bila še zelo slaba in pot se jej je zdelo silno dolga. Gotovo se je morala več kot stokrat vsteti ob poti ali pod kako drevo, da si je obrisala znoj s čela in se je nekoliko odpočila.

Večkrat se je hotela vrniti, kajti mislila je, da nima dovolj moči, da bi dospela do svojega cilja. Toda vselej je zopet vstala in se vlekla naprej, dokler ni končno zagledala prve hiše vasi Saint André. Mogla bi bila iti v prvo hišo in povprašati po Karlu, toda zadrževala jo je neka prazna vera. Hotela je v grad, da bi jej slučaj pripeljal naproti ljubimca.

(Dalje).

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépian

TRETI DEL.
MIGNONNE.

I.

Neodločnost.

Naše ljubeznive bralke se bodo spominjale, v kakšnem strahovitem položaju smo zapustili Mignonno ob koncu prvega dela te povesti.

Tekom izvrševanja svojega heroičnega, toda groznega, pa vendar opravičljivega dejanja se je nahajala v nekaki mrzlični razburjenosti, ki je vzdrževala njene moči napete. Kakor hitro pa je izvršila svoje maščevanje, so naenkrat izginile vse njene moči in polastil se je je grozen strah. Hotela je bežati. In res je stekla

znični povspeševatelji nje tripolitanske politike.

Kratek pregled o številnih uvoza in izvoza Italije — posnetih po neki razpravi češkega poslanca I. Sedlaka — nam pokaže takoj, kako je Italija v času, ko je bila v trozvezi, gospodarsko rastla.

Italija je pretežno agrarna država — kakih 60 odstotkov prebivalstva se bavi s poljedelstvom, oziroma živi od poljedelskega dela. Le malo jih je namreč, ki so samostojno poljedelci, vsi drugi so le najemniki (koloni), ali celo le podnajemniki zemljišč, ki kot razsežne latifundije pripadajo le malemu številu veleposestnikov.

V plodnih krajih severne Italije je uvedeno gospodarstvo malih parcel. Skoraj vsa zemlja se obdeluje kot vrtovi in najemnik se mora truditi v trdem delu, da iz najete zemlje iztisne letno dve do tri žetve. To so resnični sužnji zemlje in vendar ne donosa to poljedelstvu niti toliko pridelkov, kolikor jih potrebuje dežela za prehranjenost ljudstva, četudi bi lahko veliko več donosala. To nam tudi v glavnem pojasnjuje tisto veliko izseljevanje, kajti to gospodarsko odvisnost politično svobodnega naroda občinjuje hudo spodnji, po njej najbolj prizadeži sloji!

Kljub temu pa si italijanske vlade niso nikdar v resnici intenzivno in trajno prizadevale, da bi povzdignile poljedelstvo, da bi povspeševale izobrazbo svojega poljedelskega prebivalstva, da bi blažile socialne trdosti, marveč so skoro vse vlade mislile le na širjenje ozemlja. Izpušče lasti. In tako tudi v najnovejšem času. Poželjivost po Tunisu — ki pa se ni izpolnila — pohod v Abesinijo in končno ekspedicija v Tripolis in Cirenaiko, pri čemer ne smemo pozabiti na neprestane agitacije za neodrešeno Italijo.

In vendar bi bile mogle vlade tu, na lastnem državnem ozemlju in v svojih lastnih gospodarskih razmerah, po skrajno potrebnem boljšanju in utrjenju socialnih razmer, a v na novo pridobljeni Libiji z zopetnim kultiviranjem nekdanjega toliko plodnih krajev, pridobivati veliko resnične koristi, dočim nima Italija od lahkomisljenih vojn proti Avstro-Ogrski — kakor je razvidno že sedaj — pričakovati ne le nikake slave, ampak tudi veliko manj resnične koristi.

Pozor, delavci! Razglas.

Vse osebe, (delavci, rokodelci, trgovski uslužbenci itd. itd.), ki dobivajo dnevno ali tedensko mezdo, od 17. do leta starosti, zaposleni ali brez dela, tudi delavci, ki delajo na račun občine (izvzeti so inozemci in zaposleni pri državnih podjetjih in uradih), se morajo predstaviti danes, 6. t. m., ob 8 zjutraj v veži južnega kolodvora.

Te osebe morajo prinesiti s seboj delavno obleko, živeža za dva dneva, skledico in morda tudi pogrinjalo.

Osebe, ki se ne predstavijo ob določenem času, bodo kaznovane po zakonu.

Mestni magistrat.

TRST, 5. julija 1915.

Pripomba uredništva. Tu gre za ono delavstvo, ki se je pred nekaj časom na poziv mestnega magistrata moralo zgledati v mestni telovadnici v ul. della Valle (zidari, mizarji, tesarji, težaki, podjaci, tlakarji, nakladalci, razkladalci, vozniki in delavci podobne stroke, že spoznani kot nesposobni za črnovojniško službo z orožjem). — Razglas je ponovitev včerajšnjega, ker se zaradi kratkega roka ni moglo zgledati vse prizadeto delavstvo. Glede „trgovskih“ uslužbencev velja pač ta razglas za one uslužbence, ki opravljajo težakša in podobna dela v trgovini. — Na lepikah, nalepljenih po mestu, je določena starost poklicancev od 17. do 50. leta, in to tudi velja. Tisti, ki je prepisaval razglas za časopise, se je zmotil tudi danes in je napisal 55 namesto 50.

Domuče vesti.

Glede koruzne moke prihaja danes v našo uredništvo več ljudi, ki se pritožujejo proti raznim zlorabam, ki se vrše pri prodaji te moke. Ljudje pripovedujejo n. pr., da se pogosto nahaja še dosti moke na prodajališču, a da kar kratkoma zaprejo dotični lokal in morajo potem tisti, ki so že čakali po par ur, oditi, ne da bi dobili tudi le peščico moke. Tako se večkrat dogaja v Rojani. — V gledališču „Fenice“, kjer je naval ljudstva posebno velik — ljudje čakajo pred vrati v ulici sv. Frančiška že pred polnočjo in ko jih je največ, segajo po ulici sv. Frančiška, Palestinskijevi ulici, Coroneo, Crociera vse do ulice Fabio Severo — se je n. pr. v soboto dogodil naslednji slučaj: Bivši c. kr. redar Jakob Kavčič, ki je bil umirovljen, ker so mu morali odrezati obe nogi do polovice stopala, je rekel, ki ne more stati po cele ure na ulici, da bi si priporil oni kilogram polente moke. Čakal je nekaj časa, a potem odšel, da se vrne pozneje. Prišel je, ko so bili drugi ljudje že vse postreženi. Imeli so tamkaj še moke, a ujemu je niso hoteli dati, češ, zakaj ni prišel z drugimi vred. Malo več obzirnosti bi pač lahko

imeli posebno proti takim ljudem. Največ pritožb pa je glede na to, da nekatere rodbine pošiljajo po štiri, pet in še več oseb po moko. Taka družina ima potem po deset in še več kilogramov moke na teden, dočim si pa n. pr. delavska žena, ki ima kopico majhnih otrok in še komaj more zgeniti od doma, dobti kvečjemu en kilogram moke, ali pa še tistega ne, ker ne more čakati toliko časa. In potem naj pa strada z otročiji vred brez polente in kruha, za katerega je enak boj, kakor za polento moko. Poznamo rodbino, katere gospodar je ravnatelj nekega tovarniškega podjetja in pošilja kar po celo vrsto podrejenih delavcev na razna prodajališča moke, tako da je ima po 12 do 15 kilogramov. In s to moko — krmi kokoši! Drugi ljudje pa nimajo kaj jesti, ker ne dobe polente moke. Zato pa pravimo: Zadnji čas je, da se že vendar enkrat uvede nakaznice za polento moko, da se napravi konec takim, za sedanje čase zločinskim zlorabam. Zločin na javni blaginji je, da bogataš odzema revežu živež in krmi žnjim živali! Takim ljudem bi se tudi morale odreči nakaznice na moko! Aprovizacijski odbor naj bi tu pač sodil kar najstrožje!

Počitniški tečaj na tržških državnih ljudskih šolah. Na tržških državnih šolah se odprejo za čas glavnih počitnic posebni tečaji v namen, da bo šolska mladina na koristen način zaposlena in nadzorovana. Vsak šolski otrok, ki je v minulem šolskem letu hodil v državne šole, ima pristo pravico, udeleževati se teh tečajev. Stvar ne stane nič. Vsi oni starši, ki torej želijo, da bi se njih otroci udeleževali teh tečajev, so povabljeni, da v sredo, 7. julija ob 8 pošljejo svoje otroke v ono šolo, ki so jo sedaj obiskovali. Tam dobe potrebna razjasnila in navodila.

Izprememba tržških uličnih imen. V smislu želje velikega dela meščanov, da se vzpostavijo zopet nekatera stara, zgodovinska imena tržških ulic in trgov, je cesarski komisar odredil, da se za sedaj vzpostavijo sledeče oznake:

Ulica delle Acque namesto ulice Pier Luigi da Palestrina; ulica Amalia namesto ulice Giuseppe Gatter; ulica del Canale namesto ulice Vincenzo Bellini; ulica Erta namesto ulice Giuseppe Caprin; ulica Torrente namesto Giosue Carducci; ulica di Carità namesto ulice Torre bianca; ulica Dobler namesto ulice Giuseppe Gatter (del od ulice Stadion do Acquedotto); ulica Fontane namesto ulice Felice Venezian; ulica dei Forni namesto ulice Nicolo Machiavelli; ulica della Legna namesto trga Carlo Goldoni; ulica Gioachino Murat namesto ulice Francesco Hemet; ulica Rosini namesto ulice Ruggero Manna; ulica delle Poste vecchie namesto ulice Gioachino Rosini; trg dei Negozianti namesto trga Nicolo Tommaseo; ulica di Piazza ve chia namesto ulice dei Rettori; ul. del Solitario namesto ulice Massimo d'Azeglio; trg del Teatro namesto trga Giuseppe Verdi; Piazza piccola namesto trga della Procureria.

Imena, ki tako izginejo, se bo skušalo dati novim ulicam in trgov mesta.

Oseba vest. Gospod Václav Prunar, češki državni in deželni poslanec, v državnem zboru, češki državni valec v Klatovy na Češkem, se nahaja sedaj pri delavskem oddelku v Gabrovici pri Črnem kalu (Istra). Popred je bil 3 tedne interniran v vojašnici v Klatovy, a pozneje preiskava, ki jo je prebil na Kraljevi Hradčanih v Pragi radi političnega delikta, je bila ustavljena na ukaz vojaškega poveljnika v Pragi. — Javljamo to njegovim sorodnikom in znancom, s katerimi ne more priti do pismenega stika.

V Ljubljani so pokopali odličnega častnika brigadirja Viljama Stanferja, ki je umrl junaške smrti. Rojen je bil na Dunaju leta 1858. Ubojeno mu je bilo, da je služboval mnogo let med slovenskimi vojniki, tako pri 7. lovskem bataljonu, pri 47. polku v Gorici je bil major, na severu je bil ranjen, potem je dobil drugodi visoko odgovorno mesto, na katerem ga je zadela smrt in sedaj počiva v slovenski zemlji v Ljubljani. Slovenski vojniki ohranijo pokopnega brigadirja v najboljšem spominu, bil je blaga duša in visoko je cenil slovenske vojaške.

Dopolnilne določbe k šestemu podaljšanju moratorija. Pred nekaj časa smo objavili določbe o šestem podaljšanju moratorija. Potem naredbe celokupnega ministristva od 28. junija t. l. pa so se te določbe izpopolnile z nekaterimi posebnimi določbami za južne dežele, ki so prizadete po vojni z Italijo, to je za Dalmacijo, za Primorsko in za področje okrožnih sodišč v Roveretu in Tridentu na Tirolskem. Te dopolnilne določbe so posebno važne za male trgovce in male obrtnike v Trstu, ker je njihov položaj tu najneugodnejši. Ker je gospodarsko življenje v Trstu pred vsem odvisno od paroplovnega prometa, za promet pa je sedaj usavljen, pripadniki omenjenih pridobitnih skupin po izpovedi tržške trgovske in obrtne zbornice sedaj absolutno ne morejo izpolnjevati

svojih obveznosti. Po novi naredbi bo dokaz, da je dolžnik mal trgovca ali mal obrtnika, zadostoval, da se bo dosegel sodniški odlog za privatno-pravne denarne terjatve, ki so nastale pred 21. majem t. l. ter ne spadajo med terjatve, ki so od odloga načeloma izvzete. Za terjatve poslednje vrste veljajo splošne določbe naredbe za odlog. Te določbe pa so se za one kraje, ki so po vojni neposredno prizadeti, v toliko izpremenile, da se sedaj sodniški odlogi za terjatve vseh vrst pripustajo ne samo tam, kjer je okrajno sodišče začasno ustavilo svoje delovanje, temveč tudi v krajih, kjer je okrajno sodišče preložilo svoj sedež ali ki jih je moral na poziv oblasti zapustiti znaten del prebivalstva.

Za urejevanje deških mestnih rekreativnih je cesarskemu komisarju dodeljen mestništveni koncipist g. Egon vitez Lund.

Pozdrav pred odhodom na bojišče pošiljajo slovenski okoličani: Josip Brana, Alojzij Fonda, Angoš Krpan, Rudolf Zadnik, Roman Crnigoj, Alojzij Svabič iz sv. ivana; Marij Ferluga, Evgen Benčič in Fran Gerdol iz Rocola; Stevan Pecar iz Lonjerja; Fran Brezovec, Alojzij Skilan, Josip Francetič, Just Zlobec, Michael Žuljan, Just Čok in Fran Čiač iz Sv. M. Magdalene. Naši ljubljani okoličniki vsiljajo: Bog te obvaruj pred nevarnostjo od strani strastnega sovražnika! Bog daj, da bi se srečno povrnil in se skupno veselili tebe naše lepe-šovenske okolice!

Na severnem bojišču je padel — kakor poroča „Slovenec“ — Milan Planinec, sin poduradnika južne železnice. Pokojnik je dovršil eksportno akademijo ter je pred vojno dobil primerno službo v Srbiji. Vsi del vojne je prišel domov. Meseca februarja potrjen v vojaške, je odšel pred nekaj tedni v Galicijo, kjer je padel na bojišču. Pokojnik je bil jako nadarjen in ljubljivi mladenič; nade svojih starišev. Tudi v Trstu ima rodbina Planinceva sorodnikov in znanec, ki vzbudi ta vest v njih gotovo najgloblje sočutje.

V ruskem ujetništvu se nahaja c. in kr. poročnik Albin Cotic, brat Stanislava Cotic, o katerem smo poročali pred par dnevi, da je padel na severnem bojišču. Ujetnik se nahaja v Askarskem, v Saratovskih guberniji.

Vsem znanec in prijatelj pošiljajo pozdrave ob priliki odhoda na bojišče naslednji tržški Slovenci: Firm Emil, Pecar Stefan, Mezgec Josip, Mihalič Matija, Magajna Anton, Josip Filipič, Ceglar Josip, Pecar Stefan, Alojzij Ivan, Zadnik Alojz.

Prodaja gob. Mestno tržno nadzorništvo naznanja, da se bodo od 6. t. m. dalje prodajale gobe v ul. s. Čaharija, vogal ul. Chiozza. Obenem opozarja tržno nadzorništvo občinstvo, naj ne kupuje gob, ki bi se prodajale na drugih krajih.

Nesreča na delu v plavžih. Včeraj popoldne okoli polšestih je 58letni lidor Lužnik, ki je bil zaposlen v plavžih pod Skednjem, na delu tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. Najnujnejšo pomoč je nesrečnemu možu podelil zdravnik dr. Skrivanič, ki je potem telefoniral na zdravniško postajo, da so poslali v plavže ambulanci voz, s katerim so Lužnika pripeljali v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IV. kirurški oddelek.

Pazite na otroke. Lucija Del Piccolova, ki stanuje v ulici Stadion št. 19, je včeraj popoldne od deseti prinesla na zdravniško postajo svojega komaj devetmesečnega Elvina, ki je bil padel s postelje ter se pri tem ranil na levi nogi.

9letni Edvard Kovačič, ki stanuje z roditelji v hiši št. 16 v ulici sv. Frančiška, se je včeraj popoldne lov na ulici s sebi enakimi kratkohllačniki, a je pri tem padel ter se pobil na glavo. Pohitel je nato domov, a mati ga je spremlila na zdravniško postajo.

6letni Marij Bajt, ki stanuje z roditelji v hiši št. 7 v ulici Tiziano Vecellio, je včeraj popoldne, igraje s svojimi sovrstniki splezal na zid pri ljudski šoli v ulici Giuseppe Parini, s katerega je pa padel ter se pri tem ranil na hrbtu. Tudi njega je mati spremlila na zdravniško postajo.

Alojzija Mariničeva, stanujoča v ulici della Fontana št. 22, je pa ob polnenaštih včeraj popoldne prinesla na zdravniško postajo svojega komaj osemnajstmesecnega Rolandka, kateri je bil tudi padel s postelje ter si pri tem prebil zgornjo usnico.

Na zdravniški postaji službojuči zdravnik je vsem tem otrokom podelil potrebno pomoč.

Tepena sta bila. Včeraj okoli polne popoldne je prišel na zdravniško postajo 27-

letni krošnjar Peter Lonis. Povedal je, da ga je nekdo z nekim trdim predmetom udaril po hrbtu, in res je zdravnik konstatiral, da ima Lonis na hrbtu precejšnjo bunto, katero mu je povil z Buroffovimi obkladki.

37letna šivilja Olga Jakopičeva, ki stanuje v ulici sv. Nikolaja št. 12, je pa pri tatala na zdravniško postajo ob polnenaštih popoldne, in kazala zdravniku rano in krvno podplutbo pod levim očesom. Povedala je obenem, da jo je nek človek, katerega pa ni hotela imenovati, lopnil s pestjo ter ji tako povzročil rano in podplutbo. Tudi njej je zdravnik pomagal z Buroffovimi obkladki.

Darovi.

Za naše hrabre branitelje so darovali: g. Mici Perhacčeva 3 škatljice cigaret, g. Marija vd. Gasperšič 48 škatljic cigaret, g. Slavica Slavik škatljo cigaret, g. V. Grebenc 1 K. Srčna hvala in prosi se nadaljnjih darov.

Za begunce iz Furlanije in Istre je dala gospa Calliope Criscopulo po svojem upravitelju gosp. Karlu G. Kühne na razpolago dveje stanovanj v ulici Molino a vento 53, eno stanovanje v ulici degli Stella št. 2 in eno stanovanje na Scala Belvedere št. 1.

V korist vojakom, bojujočim se na južnem bojišču je poslal gosp. Ferdinand Hochwald cesarskemu komisarju K 5.

V korist vojnopomožnemu skladi je poslala gospa Ana Klapsch cesarskemu komisarju K 40.

XVII. izkaz darov, došlih cesarskemu komisarju za begunce iz Furlanije in Istre: Tvrda bratje Rauber K 30, Josip Gula K 123-70, Bice Farolli (v spomin Mihaela Stenta) K 10, župljani župnije Opstal (Don Emilij Walker II. dar) K 24-10. — Skupaj K 187-80. — Prej izkazanih K 39.853-94. Skupna svota K 40.041-74.

V korist tržških mladostrečev je došlo cesarskemu komisarju od gosp. Avgusta pl. Felszegy K 20, od gosp. Ludovika Pollaka K 200.

XVIII. izkaz darov, došlih cesarskemu komisarju za begunce iz Furlanije in Istre: Ivanka Mirtič K 10, Neimenovan K 10, inž. Friderik Schnabl (v spomin dr. vit. Mih. Stenta) K 30, Gizela Lucich K 20, arh. D. mih. Pulgher K 30. — Skupaj K 100. Prej izkazanih K 40.041-74. — Skupna svota K 40.141-74.

molče dovolila slovensko zastavo v Gorici.

Na severnem bojišču je padel, kakor se poroča, sin kobariškega župana in deželnega poslanca Miklavčiča; po pokličen je bil tehnik. Poroča se tudi, da je umrl junaške smrti sin namestništvenega svetnika Rebecka v Gorici, ki je bil že ranjen, dobil odlikovanje signum laudis in se potem povrnil na bojišče.

Cene raznih živil v Trstu. (Dne 4. julija 1915.)

Moka (za kuhinjsko rabo)	K — 96 kg
Sladkor	K 1 — kg
Meso (goveje) sprednji deli	K 3-60 kg
zadnji	K 5-20 kg
Meso telečje	K 8 — kg
Meso kostrunovo	K — do — kg
Maslo sirovo	K 6 — kg
Kokoši	K 6-50 do 8 — ena
Pisanci	K 3 — do 4-50 eden
Polenovka suha	K 2-20, 2-40 kg
namočena	K 1-28 kg
Fizol (strojni) vinarjev	32 40, 48, 56 kg
Grah	32 40, 48, 56 kg
Krompir	32 40, 48, 56 kg
Paradižniki	56, 64 kg
Radis	4 do 6 merica
Salata	6, 10 glav
Cesen	6 do 18 glav
Cebula	12 do 24 komad
Jajca	17, 18, 19 komad
Buče	6 do 10 komad
Pesa	1 do 3 komad
Koleraba	mala 4, večja 5 komad
Kumara	12 do 20 komad
Mleko	56 liter
Olje (najceneje)	K 2-24 liter
Sardale (sveže)	K — kg
Sardoni (sveži)	K — kg

MALI OGLASI

se računajo po 4. stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Kdor ima za prodati prasiče naj se obrne v ul. Tigor št. 8, trgovina s prekajanim mesom AMADEL. 289

Štedilne družinske peči : za pečenje kruha itd. po K 7-20, medena obešala za zavese K 3-50, prodaja CESCO, Trst, ul. Caserma št. 14. 29

Poizvedovalna pisarna za begunce

Ulica Boschetto št. 32, IV. nad., soba 23 daje naslove beguncem in poroča točno o njih položaju proti mali odškodnini. Urađuje od 8-11 zjutraj in od 4-5 pop.

Fratelli Rauber

Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente) Zaloga ustrojenih kož Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specialiteta potrebščin za sedlarje.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ulica G. Rossini št. 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

Prva tržška tovarna brusnih kamnov, smirka in „corundum“ G. Pilotti-Trst Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

IGNAZIO POTOCNIG TRST

ulica Riborgo št. 28, vogal ul. Beccherie Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specialiteta: suknje, alpago, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter ali obleke po meri, ki se izvršujejo najeleganteje in najsolidneje po najprimernejših cenah. Izbira blaga za moške obleke. Sprejemajo se naročila po meri

Pozor! Izvrsten teran toči „Netel Balkan“ v Trstu še za navadne cene. — Poizkusite in boste zadovoljni.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJILJA DAJE za vknjizbo 5 1/2 % na menice po 6 % na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 1/2 % Večje stalne vloge in vloge na tek račun po dogovoru. Redni davki plačuje, davok nam. — Vloga se lahko po eno kruno. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE POSUŠICE).

registrirvana zadruga z omejenim poročitvom TRST - Piazza della Caserma št. 2. I. nad. - TRST (v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.

Poštno-branilnični račun 16.004. — TELEFON št. 692 ima varnostno celico (safe deposits) za shranje vrednostnih listov, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti plomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON. Bratstvo ure: od 9 do 12 dopold. in od 3 do 5 popold. Izpolnjuje vse vrste delavskih in obrtnih potreb.